

oni drugih narodnosti pa v maternem jeziku. a samo takrat, če so v komisiji člani, večji dotičnega jezika. — Za vse madjarske šole na Hrvaškem se nastavi poseben šol. nadzornik, seveda Madjar. — V Babini Gori naseljeni Madjari so poslali hrvaški deželni vladni prošnjo, da izpremeni ime te vasi v „Julian Jalva“. V prošnji zahtevajo nujno rešitev.

* „Veleizdajski“ proces v Zagrebu. Te dni se je začela v Zagrebu obravnava proti 53 osebam, ki so obdolžene veleizdajskih činov. Obtoženci so Srbi in dolže jih, da so pripravljali velesrbsko gibanje, ki je bilo naperjeno proti Avstriji. Bana Raucha vlada je to zavohala, in takoj se je začelo preganjanje Srbov. Aretacije „veleizdajnikov“ so se vršile po vrsti, in sedaj se vrši zgodovinski proces, na katerem se hoče dokazati nekaj, česar ni obstajalo. Priče so vladne, obtožencev priče pa je sodni dvor kar zavrnil. Potem si lahko mislimo, na kakih podlagi se vrši proces. Znan je vlada bana Raucha. Nič se ne bo čuditi, ako pridejo obsodbe, ki bodo še tesneje združile Hrvate in Srbe v boju proti madjarski vladni hrvaškega bana Raucha.

* Madjarski jezik v bosanskih šolah. Sarajevski „Hrv. Dnevnik“ pripoveduje, kako hočejo Madjari utihotapiti svoj jezik tudi v Bosni. Na bosanskih trgovinskih šolah in na učiteljski je v učenem načrtu tudi madjarski jezik kot neobvezen predmet. Ali kaj so storili Madjari iz tega? Učitelji madjarskega jezika, za katerimi stoji gotovo drugi faktorji, so znali ta neobvezen in za učenca nikakor ne potreben predmet uvesti v šole kot obvezen, uporabivši pri tem različna izkušena „vzgojna“ sredstva.

* Italijanski državnozborski poslanci nameravajo takoj v začetku zopetnega zasedanja državnega zbora z vsemi silami forsirati italijansko vseučiliško vprašanje, in sicer hočejo imeti vseučilišče v Trstu. Ako ne pojde drugače, se vloži nujni predlog in če se bo vlada temu nujnemu predlogu upirala, bodo Italijani v zvezi z drugimi strankami obstruirali.

* Frančiškanom v Bosni in Hercegovini, ki bi radi prišli v bosenski sabor, je dal papež na znanje, da jim prepoveduje sprejeti kakršnikoli poslaniški mandat.

* Odprava smrtnih kazni na Ruskem. Komisija dume je sklenila z veliko večino glasov, da se odpravi smrtna kazen.

* Na Balkanu. Srbski zunanji minister Milovanović je izjavil dopisniku „Südslavische Correspondenz“, da Srbi čakajo odločilne besede konference. Izraža nado, da se reši spor brez vojne. — Vodilni srbski državnik so za mirovno sporazumljenje z Avstrijo. Pač sodijo prav, da vojna najbrže ne bi vedla Srbije do sreče. Menda Avstrija tudi uvidi, da je najboljšje mirno sporazumljenje. Tudi troški so že tako ogromni, da si ne želimo novih. — Vest, da sta avstrijska in ogrska vlada odločili, da trgovinske pogodbe s Srbijo ne predložita zbornicami, je zbudila v Belgradu veliko nevoljo, ker se vidi, da bi hotela Avstrija z gospodarske strani vplivati na političko stran ter s tem izkusila prisiliti Srbe k popuščanju.

Jubilejski dar.

Učiteljsko — sebi! Tov. Vinko Levstik, nadučitelj v p. in posestnik na Vrhniku, 20 K; tov. Fran Jordan iz Ihana 7 K; tov. Gizela Ušeničnik iz Ihana 2 K; četrtoletniki ljubljanskega učiteljskega 2 K; tov. Avgusta Klančar 2 K kot izgnubljeno stavo ob postelji bolne kolegince; tov. Rudolf Horvat iz Zagorja na Notranjskem, 5 K namesto venca na grob svojemu svaku Antonu Bergu, učitelju na Gočah; tov. Andrej Lasič, c. kr. okr. šolski nadzornik v Tolmini 10 K; tov. Milena Kiferle iz Medvod, 5 K od prodanih knjžic: Slovenska abeceda za ženska ročna dela; tov. Josip Kobal iz Dolenje vasi pri Senožetah 2 K; tov. Angela Trošt in tov. Julij Slapšak iz Vodic 4 K; Jakobina iz Ljubljane 2 K; tov. Miloš Boš iz Hrastnika 1 K. Rajhenburško učiteljsko pokojnemu tovarišu V. Jamšku v spomin 5 K; skupaj 68 K; zadnjič izkazanih 393-13 K; doslej darovanih 461 K 13 h. Bog plati!

Vestnik.

Letnino za učiteljski konvikt so plačali ti-le tovariši in tovarišice: Marija Veselič iz Budanj. Josip Bezljaj in Janko Likar iz Ljubljane. Josip Kobal iz Dolenje vasi pri Senožetah. Niko Pajalič iz Beršeca v Istri. Fran Auernik od Sv. Florijana pri Rogateu. Rudolf Završnik iz Predvdora. Anton Sila iz Ajdovca pri Žužemberku; šolsko vodstvo v Št. Janžu na Dolenjskem (6 K). Fran Lunder in Franja Lunder iz Rake. Ivan Demšar iz Šmarjete na Dolenjskem. Anton Baša iz Kalez pri Sežani. Stefka Knafek-Pečar iz Juršič pri Knežaku. Marija Peče iz Rakeka. Hinko Legiša iz Škofelj. Rajko Justin in Marija Justin iz Trnja. Matej Jug iz Blok. Ivan Kalan iz Velesovega. Bog plati!

Tolminsko učiteljsko društvo vzdaja pokojnemu Hrabroslavu Volariču, vrlému učitelju in skladatelju, spominsko ploščo v

rojstni hiši v Kobaridu. Slavnost odkritja se vrši dne 8. septembra t. l. Slavimo svoje zaslužne moše!

Mestni šolski zdravnik v Ljubljani. O tem je v zadnji seji razpravljala občinski svet ljubljanski. Poročevalec obč. svetnik tov. Dimnik poroča o županovem dopisu glede ustanovitve službe mestnega šolskega zdravnika. Po drugih mestih se je taka institucija obnesla prav dobro, zlasti pa v Pragi. Po praškem vzorcu naj bi se enako ustanovilo tudi pri nas. V letošnjem proračunu je že postavka za prejemke šolskega zdravnika v X. plačilnem razredu od 1. septembra dalje v znesku 972 K. Šolski zdravnik bi sodeloval tudi pri mestnem fizikatu, posebno pri oddelku za infekcijske bolezni. Zato pa je potrebno, da ima fizikatski izpit. Poleg mestnih ljudskih šol bi nadzoroval tudi vnanjo uršulinsko šolo in enako šolo v Lichtenhurniškem zavodu ter oba mestna otroška vrta ter bi določeval, katero dečo je treba poslati v gradeško zdravilišče in počitniško kolonijo Zatišje. Zasebne zavode pa je treba pozvati, da sami preskrbe za svojega zdravnika. Preiskal bi med letom večkrat vse šolske razrede, posebno pa se bo to natančno izvedlo v I. razredu, popolnoma sistematično. Imel bo pod svojim nadzorstvom okrog 4000 otrok. Otroci z ubožnim listom bodo prihajali ob določenem času v reševalno postajo, kjer bo šolski zdravnik ordiniral, imovitejši naj bi pa imeli svojega zdravnika. Izdajal bo tudi izpričevala v šolskih zadevah. Razpisani rok za službo naj se določi do 31. majnika. — Šolski odsek predlaga, 1. da naj se ustanovi s 1. septembrom t. l. služba mestnega šolskega zdravnika, 2. služba bodi dve leti začasna z letno nagrado 2400 K, 3. razpiše se služba do 31. majnika t. l. za sedaj brez fizikatskega izpita, 4. deželni šolski svet naj se naprosi, da proti primerni nagradi podredi delokrogu zdravnika tudi c. kr. vadišnice in 5. navodilo, sestavljeno po mestnemu fiziku dr. Kraju naj se vzame na znanje. — Obč. svet. Milohnoja predlaga, naj se služba razpiše do 31. marca, ker bo imel potem zdravnik dovolj časa, da se pripravi za svojo službo in tudi za fizikatski izpit. — Obč. svet. tov. Likozar priporoča, da se naj z ozirom na to, ker je delokrog šolskega zdravnika že takointako razširjen na nekatere privatne zavode in odvzema tudi zavod, na Rakovniku veliko breme mestni občini s tem, da sprejema zanemarjene in izpričane otroke v svojo oskrbo, razširi delokrog mestnega zdravnika tudi na zavod na Rakovniku. Sprejeli so se nato odsekovi predlogi z izpreminjevalnim predlogom obč. svet. Milohnoje in dodatnim predlogom obč. svetnika tovariša Likozarja.

Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta bo izdalo, kakor smo že poročali, tri lično vezane knjižice za slovensko mladino. Tovariši Andrej Rapč, Julij Slapšak in Engelbert Gangl, priznani najboljši slovenski mladinski pisatelji, so zbrali svoje spise in jih poklonili „učiteljskemu konviktu“ in posvetili slovenski mladini. Rapčevih zvezkov bo približno deset, Slapšakovih tudi najmanj toliko in Ganglovih pa blizu dvajset. S tem podjetjem bo izpopolnjena tista globoka verzela, ki zija na slovenskem mladinskem slovstvenem polju. Prvi zvezek Rapčevih spisov je že vezan, Slapšakov se pravkar veže in Ganglov je pa v tisku. Cena vsakemu zvezku bo 1 krona, s poštino 10 vinarjev več. Knjige bo razpečevala Učiteljska tiskarna, kjer naj se tudi naročajo. Odbor „učiteljskega konvikta“ je storil svojo dolžnost; zdaj je pa na vas, kolegi in kolegince, šolska vodstva in krajni šolski sveti, da storite tudi svojo dolžnost. Naročajte te krasne knjige za šolarske knjižnice in razširjajte jih med slovensko mladino! Čisti dobiček je namenjen učiteljskemu konviktu!

Osebnosti na Kranjskem. Kot supletinca na ljudski šoli v Škofji Loki je imenovana Poljanec namesto Ljuboslave Oreškove, ki je prevzela neko učno mesto na Štajerskem. Supletinca M. Piškurjeva pa je imenovana istotam za prov. učiteljico. — Deželni šolski svet je odobril sprejem D. Rennerjeve namesto obolele učiteljice M. Kocijančičeve na ubožni šoli v Kočevju. — Na mesto odstopivšega učitelja I. Hudeta v Mirni peči je imenovana supletinca v Sp. Šiški Milena Kavčičeva kot prov. učiteljica.

Osebnosti na Štajerskem. Za nadučitelja sta imenovana Ivan Krajnik, sedaj nadučitelj na Blanci v Kozjem, in učitelj v Sošanju Anton Nerat v Zgornji Ponikvi. Definitivno so nastavljeni učiteljica Franja Brataničeva v Št. Vidu pri Ptuj, Ana Bezjakova v Vojniku in Avgust Drogenik v Laškem trgu.

Za učiteljski sklad socialnega odseka „Zveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic“ v Celju je nabral tov. S. Krotky pri učit. zborovanju v Slov. Bistrici 5 K. Hvala! Živeli posnemalci!

Roditeljski sestanek se vrši v nedeljo, dne 14. t. m., zvečer ob pol 6. uri v telovadnici c. kr. rudniške dekliske šole v Idriji. Učiteljica Marija Rupnikova govori o temi „Naše učenke“ bodoče gospodinjice.

V gospodinjsko šolo na Vrhniku se je sprejelo 51 učenek, mnogo se jih je zaradi pomanjkanja prostora moralo odpustiti.

Osmi sestanek trgovskih in obrtniških vajencev je priredilo učiteljsko meščanske šole v Krškem. Tov. L. Levstik je nadaljeval svoje predavanje: Zgodovina Slovenecv. Snov nadaljevanju je bila: 1. Začetek 19. stoletja. 2. Francozi na Slovenskem. 3. Povratek avstrijske vlade. 4. Slovenski kmet pred l. 1848. 5. Ilirski pokret. 6. Slovenci in l. 1848. 7. Slovenci za ustavnih bojov. 8. Napredek v šolstvu v 19. stoletju. 9. Napredek v državljanskih pravicah. 10. Napredek in uspehi v narodnem gospodarstvu. — Po zanimivem predavanju je bilo petje, potem pa telovadba.

Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje je dobil v Šmarji pod Ljubljano službujoči nadučitelj tovariš Sim. Punčah.

Na delo med ljudstvo! V mislih imamo naša dva najnovejša lista: „Domače ognjišče“ in „Naša bodočnost“. Oba lista sta velike važnosti za vzgojo našega naroda in za ugled našega stanu. Zato je pa vsakega učitelja in vsake učiteljice sveta dolžnost, da širi in priporoča oba lista med ljudstvom, prvega med starši, drugega med odraslo mladino. Z „Domačim ognjiščem“ bomo napravili prijateljsko vez med šolo in domom, oziroma med starši in učiteljskim; z „Našo bodočnostjo“ bomo pa imeli stik z odraslo mladino, ki je že dala šoli slovo, da je politički viharji ne zavedo na pota, ki so šoli in učiteljsstvu prikriti ali pa odkrito sovražna. Šolskim voditeljem pokladamo toplo na srce, da priporočajo „Našo bodočnost“ učencem in učenkam ob priliki, ko jim izročajo odpustnice. Učitelje obrtnih nadaljevalnih in trgovskih šol prosimo, da priporočajo „Našo bodočnost“ rokodelčičem in trgovskim vajencem, ki pohajajo imenovane šole. Po zgledu krškega učiteljskega naj se prireajo za učence obrtno-nadaljevalnih in trgovskih šol predavanja, pevške vaje i. dr., da jih tesneje privežejo nase in jih navajamo, da bodo dopisovali „Naši bodočnosti“, ki bo imela za dopise poseben oddelek. Naloga učiteljskega je tudi, da preskrbi za dopise in članke „Domačemu ognjišču“. Vsak zanimiv pojav iz družinskega življenja naj se objavi; list postane vsled raznovrstnosti bolj zanimiv in pridobi več somišljenikov. Dela je torej dovolj in zelo hvaležnega dela; zato le na delo med ljudstvo!

Kaj je bolje za naš stan, delati in privezovati delavne tovariše in tovarišice nase, ali pa zabavljati in pod pretvezo „radikalizma“ poditi ljudi od sebe? Moder politik si prizadeva, da tudi nasprotnika kolikor mogoče pridobi zase, kamoli, da bi somišljenika ter pridnega delavca v naši organizaciji pehal od sebe in iz organizacije. Kdor tako dela ni politik in še manj diplomat. Svoj cilj bomo dosegli le z vljudnim medsebojnim občevarjem in z vzajemno podporo in delom, ne pa z večnim zabavljanjem na tega ali onega tovariša, če je tudi nasprotnega mišljenja. Pozitivno delo bodi naše geslo in naš spasi!

Od Sv. Barbare v Haložah nam pišejo: Prvi učit. krožek v večjem obsegu v ptujskem okraju se je vršil tukaj 17. svečna ob prav dobri udeležbi. Tov. Pesek je predaval „Česa nam je najbolj treba?“ Razvila se je na to učit. veselica, ki je trajala ob petju, taboranju in plesu do pozne ure. — Tukajšnje plestarsko šolo je ministrstvo za javna dela preustrojilo v „Državno učno delavnico za košarstvo“. Učenci, ki so morali prej zavod tri leta obiskovati, ga bodo zdaj lahko že v dveh letih dovršili. Šolsko leto traja 10 mesecev in se uči predpoldne od 8. do 12., popoldne pa od 1. do 6. Počitnice in prosti dnevi pa so tako kakor na ljudskih šolah. Učenci pa se sprejemajo tudi med šol. letom. Naročila in pletenine sprejema vodstvo, ki daje tudi razna pojasnila.

Iz Gorice nam pišejo: Okrajni šolski svet za mesto Gorico je dovolil učiteljsku po 400 K draginjske doklade. K temu koraku ga je dovedlo izvestno le prepričanje, da učitelj ne more ob sedanjih draginjah s svojo bomo plačo izhajati in svojem stanu primerno živeti. Ako pa uvažujemo, da je učiteljsvo v Gorici primeroma bolje plačano nego na deželi, ako uvažujemo, da mestni učitelji nimajo takih stroškov za šolanje otrok, kot oni na deželi, ki jim pobere to šolanje otrok 1/2 do 2/3 dohodkov in ako nadalje uvažujemo, da je pri nas živeti na deželi dražji nego v mestu, ker vse dobivamo iz mesta, tedaj bi bilo pač veliko bolj opravičeno, da se spomnijo tudi okrajni šolski sveti za deželo učiteljskega ter mu pripoznajo draginjske doklade, ako že ne vsem, pa vsaj poročenim. Citat sem, da je v gradiščanskem okraju izpraznjenih okoli 60 učiteljskih mest. Nikako čudo! Laški učitelji beže v mesta, kjer veliko bolje izhajajo. Enako bi bilo tudi na slovenski strani, ako bi imeli slovenske šole po mestih. Ako je katera služba v mestu razpisana, ne manjka prosilcev! Zato je pričakovati, da se deželni poslanci pri prihodnjem zasedanju spomnijo učiteljskega ter mu izpolnijo opravljene prošnje in to tembolj, ker so med njimi tudi oni udje mestnega okrajnega šolskega sveta, ki so dovolili učiteljsku, kakor gori omenjeno, draginjske doklade ter s tem pripoznali opravičenost učiteljskih prošenj za izboljšanje gmošnega stanja.

*) Vsemu učiteljsstvu!

Uredn.

Dne 19. t. m. bo v Vipavi v šoli ob 9. uri dopolne in ob 3. uri popoldne v Dornbergu čebelarški shod. Na obeh shodih bo poročal tov. nadučitelj Likozar iz Ljubljane.

Dravinski učit. krožek slovenjebistriškega učit. društva priredi tretji roditeljski sestanek v Studenicah dne 14. t. m. ob 3. uri popoldan.

Iz Gotovelj nam pišejo: Tukajšnje učiteljsvo je priredilo v nedeljo, dne 28. februarja t. l., prvi roditeljski sestanek, ki je bil menda tudi prva taka prireditev v Savinjski dolini. Shod je dobro uspel. Na kratka pismena vabila, ki smo jih dali napisati in dostaviti po šolskih otrokih, je vkljub temu, da je bilo skrajno slabo vreme in da nekateri starši le niso vedeli, zakaj pravzaprav gre, došlo k sestanku nad 50 oseb, tako da je bilo zastopanih najmanj dve tretjini onih hiš, ki imajo otroke v šoli. V „Nar. Dnev.“ smo porabili tudi sosedo, a odzval se je kot gost samo vrli učitelj tov. Wudler iz Griž. — Na shodu je prvi govoril nadučitelj tov. Brinar, ki je poljudno razlagal, kaj nameravamo z roditeljskimi sestanki in na kak način se naj prireajo ter je podrobno razpravljalo o važnosti vzgojnega delovanja staršev in učiteljev ter kako naj ta dva vzgojna činitelja delujeta iz roke v roko. — Učiteljica gospa Brinarjeva je poslušalec v duhu privedla k šolskim prvencem, naglašajoč, kako važen je prvi vstop v šolo, in je starše v presrečnih besedah poučevala, kako je otroke pripravljati za šolo. — Učiteljica gđe. Kalškova je imela govor o vzajemnem vzgojnem delovanju staršev in učiteljev, in sicer je podrobno razpravljala nastopne točke: 1. olikano vedenje, 2. snaga in red, 3. nadzorovanje otrok o izvenšolskem času in njih opravila, 4. gojitev varčevanja. — Vse govore, ki so bili tako prirojeni, da se je skozi nje kot rdeča nit vila ozir na domače razmere, so poslušali z napeto pažljivostjo. Ves sestanek je napravil vtisk medsebojne vdanosti in presrečnosti. To so potrdili drugi dan šolski otroci, ki so naivno pripovedovali, s kakšnimi vtiski so prišli starši s shoda domov. — Prihodnji sestanek priredimo najbrž v jeseni ali šele prihodnjo zimo. Na enem samem takem sestanku se da silno veliko povedati in se dogovoriti. Prepogosti takšni shodi bi utegnili — tako sodimo mi — zgrešiti svoj pravi namen.

Roditeljski večeri v tržaški okolici. V tržaškem predmestju Rojanu se je osnoval odbor za prirejanje roditeljskih večerov, ki mu je tržaško učiteljsvo drage volje obljubilo sodelovanje. In tako sta se v mesecu februarju vršila v rojanskem konsumnem društvu še dva roditeljska večera, menda prva na tržaških tleh. Pri prvem dne 7. februarja, je predaval tov. Josip Pertot o temi „Bo li otrok srečen ali nesrečen, kreposten ali ne, je odvisno mnogo od vzgoje“. Pri drugem, dne 27. februarja, pa sta govorila tovariša Adalbert Stubelj in Ferdo Plemič, prvi o temi „Soglasje med roditelji je velikega pomena pri vzgoji otrok“; drugi pa o temi „Zakaj otrok laže in kako temu od pomoči“. S tem je bil prebit led na tem polju tudi na tržaških tleh. Tovarišem želimo obilega uspeha in obilo posnemalcev. Natančneje poročilo priobči „Domače ognjišče“.

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi mnogo in prav lepih velikonočnih in pomladanskih razglednic. Odlikujejo se po varijaciji, kakor tudi po svoji dovršenosti. Nobena trgovina, bodisi v mestu bodisi na deželi, ne sme biti brez teh razglednic. Čisti dobiček je namenjen obrambi in prosveti našega naroda. Vse slovenske trgovce, kakor tudi odjemalce prosimo, da naročajo in uporabljajo v prvi vrsti družbine razglednice, ki se dbe v pisarnici družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Bliža se mlada, vse oživljajoča Vesna, ki bo poklicala slednjo kal v življenje, o, da bi se zbudilo s pomladnim peštrim življenjem tudi v našem narodu novo življenje narodne probe in zavednosti!

„Hrvatski učiteljski dom“, glasilo „Saveza“ prijavlja v svoji zadnji številki v celoti govor tov. Gangla z božičnega shoda kranjskega učiteljskega.

Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole se prične pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani v petek, dne 16. aprila 1909 ob 8. uri na c. kr. učiteljsku v Ljubljani. Pravilno opremljene prošnje za pripruto k usposobljenostni preizkušnji je po predpisnem službenem potu vlagati tako, da bodo do 10. aprila v rokah raznateljstva izpraševalne komisije.

Šolsko zdravstvo.

Zdravstvena uporaba šolskega odmor. Brezpogojno se mora zahtevati z zdravstvenega stališča počitek med pomembnimi urami za šolsko mladost. V napojnjeni šolski sobi se kmalu pokvari zrak, in že iz tega vzroka so potrebni odmori med dvema predmetoma, da se prezračita soba. Toda tudi od možgan ne moremo zahtevati, da bodo vedno delali brez počitka in miru. Med poukom se ne sprejme oživljajočega kisika v zadostni količini, medtem ko se izdiha dovolj ogljenčeve kisline. Sedenje otežkoči kroženje krvi in dihanje. Torej je naravno in razumljivo, da zdravi otroci ne počivajo med počitkom, da tekajo, skačejo, se prepeajo; sploh svoje telo tako gibljejo, da se kri izčisti in osveži, kar je za delujoče možgane neobhodno potrebno. Ze

vsakdanja izkušnja nas uči, da pospešuje po napornem duševnem delu zmerno tel. sno gibanje v svežem zraku, n. pr. izprehod, bolj zbiranje novih duševnih moči kakor pa popoln počitek. Napeto delovanje možgan preneha, in kri se odvede iz njih. Narava se pokaže sama v pravem pomenu, ko uporabi šolska mladež, ako ji ni ravno prepovedano, odmora za telesne vaje. Tudi očem se nudi prilika, da se odpočijejo od napornega dela v bližini in da gledajo tudi bolj oddaljene predmete. Pritisk na trebuh pri sedenju se odstrani, pospeši se kroženje krvi. Tudi učitelju, ki mora biti med poukom nepretrgano pri delu, je le želeči odmor po vsaki uri, in to tem bolj, ker bi pripomoglo tudi njemu kakor učencem k boljšemu uspehu pouka. — Da se prav uporabi odmor, morajo zapustiti vsi učenci brez izjeme šolsko sobo, ki jo je prezračiti o vsakem letnem času s pomočjo vrat in oken. Ako le možno, ne smejo ostati otroci na hodnikih, ampak naj gredo na prosto. Na ta način prinese potem tudi v svojih oblekah čisti zrak v sobo. Pri neugodnem vremenu naj se ogrnejo s plašči in naj se pokrijejo. Za to kakor tudi v zadostitev telesnim potrebam bi bil počitek petih minut prekratek, torej naj znaša vsak odmor najmanj deset minut. Bolehnim in šibkim učencem naj se odkaže, v slabem vremenu skupna zračna soba, ki se je ni rabilo v prejšnji uri. Zunaj naj se giba mladina prosto kakor sama hoče. Vedno pa se jo mora nadzorovati, tudi iz tega razloga, da se ne poskrijejo učenci po kotih in stranišnih deloma iz bojazni, deloma zaradi učenja. — Odmora naj se ne skrajša učencem in na se nikdar ne kaznuje s tem celega razreda. Lahko se sicer prisili neubogljive učence, da so v počitku na kakem gotovem mestu, n. pr. pred konferenčno sobo medtem ko se drugi zabavajo na prostem. Taka kazen je dopustna z zdravstvenega stališča in se je tudi izkazala kot uspešna disciplinarna kazen. Dr. P. R.

Članom društva „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“.

Umrli so člani:
Josip Čížek, nadučitelj, dne 30. decembra 1908.
Alojzij Keller, nadučitelj, dne 8. januarja 1909.
Jurij Schiwoława, nadučitelj, dne 20. februarja 1909.
Doklade 6 K je plačati do sredi meseca aprila. Odbor.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Z. 599. Kranjsko. 51 1—1

An der einklassigen Knabenvolksschule in Rače ist eine Lehr- und Schulleiterstelle mit den gesamtständigen Bezügen definitiv zu besetzen.
Mit dieser Lehrstelle ist der Genuß einer Naturalwohnung verbunden.
Die gehörig belegten Gesuche sind im vorgeschriebenen Wege bis zum 28. März 1909 beim gefertigten k. k. Bezirksschulrat einzubringen.
An krainischen öffentlichen Volksschulen noch nicht definitiv angestellte Bewerber haben durch ein staatsärztliches Zeugnis den Nachweis zu erbringen, daß sie für den Schuldienst die volle physische Eignung haben.
K. k. Bezirksschulrat in Krainburg.
am 2. März 1909.

Št. 662. 52 1—1

Na štirirazredni ljudski šoli v Trebnju ter na trirazredni ljudski šoli v Dobrničah se razpisuje v stalno nameščenje po eno učno mesto.
Zadostno opremljene prošnje naj se službenim potom vlagajo do 1. aprila 1909.
C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem, dne 4. marca 1909.

Št. 636.

53 1—1

V novomeškem okraju se razpisuje v stalno nameščenje nadučiteljska služba na dvorazrednici v Brusnicah in učno mesto na trirazrednici v Mirni peči.
Zadostno opremljene prošnje za ti službi naj se službenim potom semkaj vlagajo do 28. marca t. l.
C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem, dne 4. marca 1909.

Št. 668.

54 1—1

Na dvorazrednici v Stopičah se vsled odloka o. kr. deželnega šolskega sveta z dne 24. februarja t. l. št. 620 vnovič razpisuje nadučiteljsko mesto v stalno nameščenje s pristavkom, da imajo vlozene prošnje veljavo tudi za ta razpis.
Zadostno opremljene prošnje naj se službenim potom semkaj do 4. aprila t. l. vlagajo.
C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem, dne 8. marca 1909.

! Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.

*Našim rodbinam priporočamo 2
- Kolinsko cikorijo -*

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem
poleg Prešernovega spomenika
priporoča slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo
šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd. 11 26—6

VERONIKA KENDA

v Ljubljani
na Dunajski cesti šte. 20

priporoča p. n. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljstvu svojo
veliko zalogo pisalnih in risalnih potrebščin.
Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pismeni papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiro peres, držal, svinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 10 84—11
Postrežba točna in solidna.
Glavna zaloga
A. Slatnarjevih zvezkov.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodenost naložim,

v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani.
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca februarja: K 42.412.92.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v pošt-nih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Špecialna trgovina za opreme nevest.

Moško, žensko, otroško in perilo za novorojence se po meri izdeluje solidno in najceneje. — Platno vseh širin za telesno in posteljno perilo, namizni prti, serviete, garniture za kavo, bele in barvaste, brisalke, žepni robci, brisalne rute, šifon, širting, kreton, batist itd. itd.

Najnovejše modele za perilo radi pokažemo na ogled. — Švicarske vezene.

Strogo solidno blago. Nizke stalne cene. Gg. učiteljem in njih rodbinam 5% popusta.

Svetlolikalnica:
Kolodvorske ulice št. 8.

30 24—2

Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Glavni trg 5.

Največja zaloga in izbira oblek za gospode in dečke, sportnih oblek, površnikov, dežnih plaščev in zimskih sukenj.

Obleke in površnike, kakor tudi damski kostumi se izdelujejo po meri in najnovejšem kroju.

Na zahtevanje se pošilja na izbiro tudi brez poročila.

V zalogi so vedno najmodernejšje damske obleke.

Jako nizke cene. O. Bernatovič.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina v Celju

Rotovška ulica št. 2

priporoča kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir; svinčnike, peresa, peresnike, radirke, kamenčke, tablice, gobice, črnilo itd. — Največja zaloga vseh tiskovin za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitninske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Temni lak za šolske table. — Strune za gosli. — Štambilje, vignete. — Zavitke za urade v vseh velikostih. — Ceniki brezplačno na razpolago. — Dobro blago in točna postrežba. 6 42—10

Slaščičarna in pekarija

Jakob Zalaznik

Stari trg 21 22 8—3

Mestni trg 6 - Sv. Petra cesta 26

V poletnih mesecih

sladoled in ledena kava.

KAVARNA.

Telefon št. 194.

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Prešernove ulice 9
priporočata v veliki izbiri po najnižji ceni

obleke za gospode in dečke, površnike za gospode in dečke, obleke za otroke, žakete za dame, paletu za dame, plašče za deklice itd. itd.

Nepremočljive pelerine iz lodna ali velblodje dlake (Kamelhaar) v vseh velikostih. Gg. učiteljem in učiteljicam popust za »Učiteljski konvikt«. 32 24—2

Prva avstro-ogr. c. in kr. priv. ameriška tovarna Cottage-Organs in orgelj-harmonijev. 36 52 7

Najboljše orgelj-harmonije obeh sistemov izdeluje in pošilja najceneje
RUDOLF PAJKA & Komp.,
Kraljevi gradec št. 120 (Češko).

Zaloga: Dunaj, Praga, Budimpešta.
Harmonije na pendel obeh sistemov in vseh velikosti, z natančno orgeljsko mensuro za cerkve, semenišča in kot orglje za vajo.
Pošilja se poštne prosto do zadnje železniške postaje. Gospodom učiteljem visok rabat. Delna odplačila od 8 K dalje.
Cenovniki gratis in franko.

UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Gradišče šte. 4 v Ljubljani Gradišče šte. 4

priporoča sl. kraj. šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljstvu

uradne tiskovine iz svoje zaloge.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj. Postrežba točna. Tudi vse tiskovine za županstva ima tiskarna po zmernih cenah v zalogi.

Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje okusno in po solidnih cenah. Tiskovine se izvršujejo v eni ali več barvah. Tiskanje muzikalij in časopisov.

Telefon št. 118.

(5) 52—9

Litografija.

Poštna hranilnica št. 76.307.